

## Vientisinio ir sudėtinio sakinio sandara

Pažymėkite, kurie sakiniai yra vientisiniai.

- ☐ Užuoat prisidėjęs prie siurbėlių prekybininkų niekinimo, pasidalysiu keliais paprastais patarimais, mokačiais, kaip man atrodo, geriau gyventi ir daugiau užsidirbti bei leisti sau netgi tokius kosmosus kainuojančius vėžiagyvių ir daržoves.
- ☐ Lankstesnės ir tikslesnės kalbos įgūdžiai jums padės lengviau įtikinti pašnekovą, darbdavį, klientą, netgi antstolį.
- ☐ Nors mums pabodęs kalbininkų diktatas, dar labiau pabodusios priežastys, dėl ko jis gyvuoja.
- ☐ Puikiai suprantu, kad tai skamba pagyrūniškai, tačiau jeigu knygynai pilni saviauklos knygų, kuriose žadama dar nebūtesnių stebuklų, o jas kažkas perka, kodėl man nepabandžius suformuluoti kelių visiškai įmanomų ir nesudėtingų patarimų?
- ☐ Be to, kantriai klausydamasis kito, žmogus lavina savo dėmesio sukaupimo įgūdžius, mokosi išgirsti artimą ir tolimą, o svarbiausia – nusiramina ir nustoja taškutis seilėmis.

Įkelkite atitinkamus vientisinių sakinių pavyzdžius.

| Asmeniniai vientisiniai sakiniai su pasakytu veiksmu | Asmeniniai vientisiniai sakiniai su numanomu veiksmu | Beasmeniniai vientisiniai sakiniai |
|------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                                                      |                                                      |                                    |

Kartais galima pasisemti netgi naudingų idėjų buičiai ir laisvalaikiui ar netgi naujiems karjeros planams. Kam gi iš karto į viską reaguoti necenzūriniais žodžiais, jaustukais, ištiktukais ir epitetais, dailiai atrodančiais ant viešosios išvietės sienos, bet ganėtinai kvailai asmeninėje socialinio tinklo paskyroje, papuoštoje autoriaus nuotrauka, vardu su pavarde.

Netgi premjeras sunkiai atsilaikė prieš pagundą įsteigti naują darbo grupę ir, įtempęs visas valios pastangas, apsiribojo pasitarimu. Ogi visi beraščiai, dėlioiantys kablelius pagal mėnulio fazes, rašantys dar mokslininkų nenustatyta indoeuropiečių prokalbe, iš paskutiniųjų stengiasi pražudyti pašnekovą, bandantį dar ką nors suprasti.

Niekuomet nepulkite komentuoti ir reikšti savo nuomonės neperskaitę viso teksto. Kaskart imdami skaityti kokią nors nesąmonę internete ar laikraštyje (kaip ir šią nuomonę), prieš lavindami pirštų sąnarius ją komentuoti, prieš lakstydami iš kampo į kampą kupini švento įtūžio, imkite ir paleiskite chronometrą.

Nurodykite, kurie iš pateiktų sakinių yra sudėtiniai.

- ☐ Tekste jungiami gamtos, istorijos ir mitologijos vaizdiniai, svarbūs sprendžiant tapatybės išsaugojimo klausimą.
- ☐ Pavasarį berniukui suėjo dešimt metų, o jis jau mokėsi šeštoje klasėje.
- ☐ Anot Marcelijaus Martinaičio, „sodybose būdavo saugomi ne tik svirno raktai, bet ir kultūros genetinis kodas“.
- ☐ Rašytojui svarbu asmens, individualybės tapsmas, žmogaus laikysena kritinėse situacijose, jos parodo arba savarankiškumą, tvirtą stuburą, arba ištižimą ir nuolankumą.
- ☐ Pradžios mokykla buvo kaimo pakraštyje, bet į ją nebuvo toli eiti.
- ☐ Taip atsitiko todėl, kad jis per anksti išmoko skaityti.
- ☐ Paskutinį savo žodį ištarsiu lietuviškai.
- ☐ Granausko prozoje susijungia tradicija ir modernumas.
- ☐ Ten jis buvo pats mažiausias, smulkiausias, dvi didelės akys pablyškusiame veidelyje neatsitraukdamos žiūrėdavo į kalbančio mokytojo burną.
- ☐ Poetizuojama senoji kaimo žmonių gyvensena, ryšys su gamta, ištikimybė tradicijai, jai priešinama nyki dabartis.
- ☐ Vos prisilietus pirštu jie traškėdavo, ir jis krūptelėjo.
- ☐ Granauskas rašo ne apie kaimą, o apie protėvių paveldą, išdidumą ir mirtį, todėl žmogus ir mąstymas apie jį turi būti dėmesio centre.
- ☐ Aplinkybės baisios: persekioja, degina, šaudo, tremia, o R. Granausko veikėjai sugeba atsilaikyti – išlaikyti savigarbą.
- ☐ Svarbiausias rūpestis – tautos likimas ir dvasios destruktijos procesai.
- ☐ Prozoje daugiausia vaizduojamos kaimo žmonių vidinės dramos istorinių lūžių metu.